

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Skal du reise i sommer? Det vil bli dyrt.

Trømmer du om palmer, solseng og kanskje en liten drink under parasolen?

For mange forblir ferien bare en drøm, for i fjor var det jo flystreik, og nå går det mot streik blant pilotene.

Og for det, pandemi og reiseforbud?

Sist du ikke anbefalte med norske innbygger og unngå alle unødvendige reiser til utlandet.

Og i år er det noen ting som ødelegger ferie i dyl.

Nemlig den svake kronen.

Jeg sier kronekurs, hva tenker du da? Au!

Forsikringsheshedskap av mørkere er ikke pågang for folk som nå vil avbestille feriereiser til utlandet.

Lågar Prisa har lenge locket Handlegla Nordmenn til Sverige.

Nå kommer svensken hit for å handle mat.

Er det bare kronen som er så svak?

Findes det steder vi kan reise til som ikke koster linenskjorta?

Det er fredag 26. mai, dette er kort forklart i dag med Europa-korrespondent Rakel Høgenstran, og mitt navn er Philip A. Johannesborg.

Her om dagen var jeg i Århus i Danmark og kjøpte meg en kaffe på flyplassen, som det stod kosta 46 kroner.

Så dro jeg kortet som vanlig og tenkte ikke om hva det var, og så kom jeg heim og sjekket nettbanken.

Da viser det seg at kaffen hadde kostet 70 norske kroner.

Når man snakker om valuta, er det aldri to strek kronesvare.

Det er fordi det er så mange ting som påvirker valutakursen samtidig.

Det er ikke godt å si hvorfor den norske kronen er så svak, men det finnes noen teorier.

Og akkurat det har vi lagt i en episode om tidligere som du kan høre i fiden din.

Men for det første har du krig, pandemi og finanskriser, som har påvirket verdensøkonomien de siste årene.

For det andre, den norske kronen er en liten valuta, noe som gjør at det kan være risikofylt å investere i den.

Og for det tredje, så har du oljeprisen.

Når den blir lavere, er det ferre utenlandske investorer som vil kjøpe norsk valuta.

Den norske kronen blir da mindre attraktiv, og verdien går ned.

Summen av dette betyr at hvis du reiser til England for å kjøpe en heroin-drakt,

eller redra til kjøben for å vinter tjøppe og drikke billig øl,

så tømmer konton din seg raskere enn du kanskje hadde forventet.

Men rakel danskene har jo også kronet, altså en liten valuta.

Hvorfor er det så stor forskjell om den danske norske og den svenske kronen egentlig?

Danskene har bundet kroner til euroen, de er jo medlemmer i EU.

Det betyr at den danske centralbanken sørger for at den danske kronengursen hele tiden følger euroen.

Svensken har jo også kroner, men den svenske krona styrker seg mot den norske,

særlig fordi matvareprisene i Sverige har økt sjukt masse det siste året, enda mer enn i Norge.

Norge har jo mer oliepenga enn begge nabolandene våre, men olieprisen påvirker også

kronengursen,

og akkurat nå er den ganske lav.

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Skal du reise i sommer? Det vil bli dyrt.

Rakel, du er jo Europa-korespondent for oss her i Aftenbossen, og du forlønner de i norske kroner, og så reiser du mye rundt da som korrespondent.

Hvordan merker du at den norske kronen er svak?

Så jeg forlønner meg i norske kroner samtidig som jeg betaler husleje her i Bryssel i euro.

Jeg merker godt at restaurangbesøkene har blitt mykje dyrere siden jeg flyttet hit i august.

Da han er kommet ned, så spiste jeg igjen ute kanskje fem-seks ganger i uka, sånn som mangen på kontinentet gjør.

Men nå har jeg brød å kutte det ned til en til to ganger i uka.

Hva benoren min gjør i sommerna?

Bli heime.

Nyt den norske naturen, lei jeg hitte, gå tur i fjellet, tar ingen teltur.

Det er stort sett veldig dyrt i ganske mange lande i Europa nå,

men så har du noen land som ikke har forhandlet seg så masse i forhold til den norske kronen.

For mens Norge har blitt et attraktivt og mykje rimeligere fære sted for amerikanere og europeere, så har vanlige færefavoritter som Spania, Italia og Frankrike blitt ganske så dyrere for oss.

Men det er ikke alle land i Europa som bruker euro, og det kan vi dra nytte av.

Land som har en egen valuta gjennom mindre økonomi som Norge.

Da kan man for eksempel se til Norge-Makudonia, som er et land med prisenemål på en fjære del av Norge.

De har ikke kystlinje, men de har en veldig flott oridsjø og fine fjell, så du kan gå på fotur, eller du kan bade der.

Og det tror jeg også det finnes ganske billige belette med Whist Air og Norwegian, hvis man helger.

Og så har du selvfølgelig Tyrke og Albania, som kanskje er litt mer kjent til siden reisemål for nordmenn, sammen med Bulgaria.

Og så har du Polen da, som faktisk har sandstrande opp i nord, og det er det også enig.

Det er en god del varmare enn i Norge.

I tillettet du får ganske masse mer for pengene.

Men du har jo enkelte land som har euro, men hvor det fortsatt er litt billigere å reise, fordi det fortsatt er ganske billig å bo og spise der.

Og det vil for eksempel være Montenegro eller Bokibros.

Hvorfor er det så mye billigere i disse landene da?

Det er litt, eller hva for noen av de samme grunnene som, hvorfor den norske krona er svak og jeg valg akkurat nå.

Fordi det er mindre valuta som det gjør når jeg er mer usikker eller mer riskabelt å investere i.

Er det lurt å avbestille ferien som aldri har bokket til et av landene hvor det er nå ganske dyrt, eller hva tenker du?

Det er vanskelig å svare på.

Det kommer helt an på om du kan avbestille hotell og fly ut når du måtte betale for det du egentlig skulle lagt ut.

Men det er allervallurt å regne på om du faktisk har rått til å reise, til å spise og til å bo der du har tenkt deg.

For mange vil nok kjenne på hvor dyr som ferien faktisk var til høsten når kredittkortreininger kommer.

Rakel, er det noe som tyder på at den norske kronen vil styrke seg fremover, slik at det faktisk går

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Skal du reise i sommer? Det vil bli dyrt.

an å reise til utlandet og så litt billigere for oss nordmøn?

Det blir litt som å se inn i Spåkule, men det er lite sånt tyder på at det blir bedre fremover sommer i alle fall.

Og så har du flere økonomer som er redde for at det kan faktisk bli enda verre.

Nåken spår at euroen vil styrke seg mer, og at vi snart må betale 13 kroner for en euro.

Men end så lenge, så får vi bare å vente og se.

Du har hørt en podcast fra Aftenposten.

Det var Rakel Hugenstrand som forklarte deg hvor du bør og ikke bereise i sommer.

Lydene du har hørt er hentet fra NRK, TV2 og VGTV.

Denne episoden er laget av Jenniføland, Olaf Eggersvik, Synne Søhol og meg, Philipp A.

Johannesborg.

Og det var hele forklart.

Nå tar jeg en liten ferie og tror det eller ei, jeg blir hjemme.

Alt skal talfestes. Toppskår, ti av ti. En god vurdering for det å lys opp i jernvores, og kan få oss til å prestee bedre.

Men gjør det samtidig verden til et litt kipere sted.

Hvis vi blir overvokket av enten kommersjelle eller offentlige.

Så blir jeg velnødt til å selge og selge og selge.

Hør ny sesong av Deep Dick i Podomi eller Aftenposten-appen.